

POSUDEK VEDOUCÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor: Jaromír Hasoň
Název práce: Politika v čase bez politiky (aneb Jak se denní tisk vyrovnává s parlamentními prázdninami)
Vedoucí BP: Irena Reifová, Ph.D.

Jaromír Hasoň předkládá bakalářskou práci, které se týká zpravodajských obsahů českých celostátních deníků – konkrétně potom změny prezentace politických témat v době parlamentních prázdnin, kdy „samozřejmě“ zdroje těchto témat je přestávají aktivně nabízet.

Autor si téma stanovil sám, pečlivě konzultoval a přes počáteční obtíže se nakonec podařilo ho přesvědčit, že odborná literatura není v knihovně jen proto, aby se neprášilo na regály, takže vcelku dosáhnul přijatelného výsledku a v průběhu vylepšování práce udělal značný pokrok.

Práce opticky působí útlým dojmem, což je ale dáno oboustranným tiskem a počet znaků je v normě.

V úvodu autor definuje pojmy denní tisk, rekapituluje etapy žurnalistiky podle Baumerta a definuje také tabloid, protože jeho analýza je uvozena hypotézou o příklonu tzv. seriózního tisku k bulvárním praktikám v době parlamentních prázdnin. Na str. 6 a 7 nacházíme poněkud spekulativně názorovou pasáž, v níž autor konstatuje, že serióznost českého tisku je ohrožena i v jiných obdobích a poněkud pochybně tento názor, který podle mě v této podobě do bakalářské práce nepatří, odvozuje od vysokého podílu zahraničních vlastníků a z toho pro něj logicky vyplývající komercializace. Opírá se přitom opět jen o názorové a fakticky nedoložené teze Jana Jiráka a Karla Hvížd'aly. Problém je však v tom, že autor pojem seriózní tisk nijak nedefinuje (a přitom jeho existenci popírá), což není divu, protože tento úkol přesahuje síly bakalářské práce, i kdyby se specializovala jen na něj.

Dále je v teoretickém úvodu správně zařazena kapitola o fungování mediální organizace a vlivu mediálních rutin na zpravodajské výstupy. S ohledem na předpokládané změny v „období bez politiky“ autor probírá klasický koncept zpravodajských hodnot (se všemi nutnými základními odkazy na Lipmanna a Galtunga a Rugeovou), zmiňuje výzkum mediálních rutin Gaye Tuchmanové a podle McQuaila se zaměřuje na typologii zpráv podle toho, jak se výchozí události vyvíjejí v čase. Autor však soustavně chybuje v tom, že nerozlišuje událost a zprávu (např. str. 9 a 10). Poněkud publicisticky a postradatelně působí

na straně 11 jako příklad stereotypizace zpravodajských hodnot ve stejných obdobích různých let „případ se sinicemi“.

V analytické části autor srovnává vytyčené parametry zpravodajství v MF Dnes, LN a Právu za červen a červenec 2005. Výskyt prvního klíčového výrazu, zkratek ODS a ČSSD, není jako důkaz ústupu politických témat a jejich bulvarizace zvolen příliš vhodně. Jejich zastoupení se totiž ve srovnání červen-červenec mění pouze v jednotkách, například ze 4 zpráv na 2. Spíše už se projevuje depolitizace domácího zpravodajství o politických tématech při sledování klíčového slova poslanci (ústup ze 87 na 57 zpráv). Nevíme však, zda autor vybíral i zprávy s různými tvary výrazu „poslanci“.

Přesvědčivější výsledky přináší kvantitativní analýza témat, ačkoli kategorie „poslanci jako subjekt“ a „poslanci jako objekt“ bychom mohli pokládat spíše za případy proměnné aktér (nikoli téma) a jsou také zmatečně vysvětlené (str. 22). V zásadě jde však o rozlišení zpráv, k jejichž vzniku poslanci aktivně přispěli vlastním výrokem a o zprávy, které pouze pojednávají o poslancích. Nárůst počtu druhého typu zpráv se ovšem podařilo uspokojivě prokázat. U zpráv pojednávajících o soukromí poslanců autor překvapivě nezjistil mezi červnem a červencem významný rozdíl, ačkoli jejich rozložení mělo být jedním z hlavních kritérií příklonu k praktikám bulváru v prázdninovém období.

Vhodně zvolený a přínosný je záměr sledovat změnu použitých zdrojů ve zpravodajství a základní rozdělení na zprávy iniciované zdrojem a na zprávy iniciované médiem. V prázdninovém období výrazně ustupují zprávy, které do zpravodajství vynesla samotná politická iniciativa a činnost parlamentních zpravodajů (až na iniciativu zpravodaje v Právu, což autor objasňuje díky rozhovorům s parlamentními zpravodaji všech tří deníků v praktické části práce). Klíčový sloupcový graf na str. 35 by však měl větší vypovídací hodnotu, kdyby na horizontální ose nebyly umístěné typy zdrojů, ale měsíce.

Celkově je bakalářská práce Jaromíra Hasoně zpracována solidně, jsou zmíněny základní pojmy a manuální kvantitativní analýza – až na některé nedostatky při kategorizaci a pojmenování proměnných a grafické prezentaci – také jako součást bakalářské práce ob stojí.

Doporučuji ji proto tuto práci k obhajobě a navrhuji, aby byla klasifikována stupněm **velmi dobře**.

Irena Reifová, Ph.D.

vedoucí bakalářské práce

Praha, 8.6. 2003